

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGWiŻŚ-6.054.7.2024.KG
Warszawa, 12 sierpnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 3384 z dnia 21 czerwca 2024 r. (wpływ do MI w dniu 21 czerwca 2024 r.), Pani Elżbiety Anny Polak, Poseł na Sejm RP, w sprawie zagrożenia kolejną klęską na Odrze, przekazuję następujące odpowiedzi na pytania.

1. *Jakie działania zostały podjęte w celu ratowania Odry oraz wyeliminowania przyczyn katastrofy, która miała miejsce w 2022 r. Kiedy będzie gotowa nowelizacja specustawy?*

Na wstępie należy podkreślić, że Ministerstwo Infrastruktury we współpracy z innymi resortami i podmiotami podejmuje wiele działań, w tym działań programowych, inwestycyjnych i koncepcyjnych, zmierzających do poprawy stanu wszystkich rzek w Polsce. Na bieżąco prowadzone są także analizy najnowszych badań naukowych celem wykorzystania ich wyników w walce z zakwitami złotej algi. W kwestii działań Ministerstwa Infrastruktury w zakresie ochrony wód w Polsce, w tym także dorzecza Odry, należy wyróżnić plany gospodarowania wodami. W planach ujęte są działania m.in. polegające na ochronie i odtwarzaniu naturalnych procesów hydromorfologicznych oraz zapewnieniu ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków. Obecnie trwają prace nad III aktualizacją planów gospodarowania wodami, które obejmą nie tylko weryfikację wszystkich wcześniej zaplanowanych działań, ale także zostaną dostosowane do obecnych wyzwań w gospodarce wodnej.

Dokumentem, który określa kierunki działań renaturyzacji rzek w Polsce, jest opracowany przez PGW Wody Polskie „Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych” (KPRWP). Jest to dokument wynikający z aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i stanowi realizację wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE, będąc tym samym odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne oraz pilne potrzeby poprawy stanu wód powierzchniowych.

Głównym celem opracowania, zrealizowanego na zlecenie PGW Wody Polskie, było zaproponowanie tzw. obszarów wymagających renaturyzacji oraz obszarów priorytetowych, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. Każdej jednolitej części wód powierzchniowych, która została zaliczona do tych obszarów, przypisano potencjalne zestawy działań renaturyzacyjnych, jednak doprecyzowanie i określenie konkretnego sposobu działania wymagało dalszych szczegółowych analiz

w skali lokalnej. Na podstawie określonych w dokumencie wytycznych, PGW Wody Polskie opracowały listę zadań renaturyzacyjnych, które będą wdrażane w zależności od potrzeb oraz możliwości finansowych.

Warto również podkreślić, że od kilku miesięcy w Ministerstwie trwają prace legislacyjne w tym obszarze, a w dniu 16 lipca br. projekt ustawy o zmianie ustawy o rewitalizacji rzeki Odry oraz niektórych innych ustaw uzyskał wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów. Tym samym oficjalnie Rząd rozpoczął pracę nad tym aktem prawnym. Projekt ustawy ma charakter priorytetowy dlatego Ministerstwo Infrastruktury podejmie pilne działania w celu jego opracowania. Zakłada się skierowanie go do m.in. uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych w III kwartale 2024 r.

2. Czy została rozpoczęta renaturyzacja Odry, czy zostały ograniczone zrzuty zasolonych wód z przemysłu u zakładów górniczych.

3. Obecnie sytuacja jest bardzo groźna, od ujścia Kanału Gliwickiego zaczęła się sytuacja kryzysowa. Czy została wdrożona instrukcja postępowania dla sztabów kryzysowych w celu zminimalizowana ewentualnych skutków katastrofy.

Z informacji uzyskanych na powyższe pytanie od Ministerstwa Aktywów Państwowych wynika, że wszystkie wody zasolone pochodzące z polskich kopalń wprowadzane są do wód powierzchniowych zgodnie z wymaganiami przepisów prawa i w ilościach określonych w posiadanych pozwoleniach wodnoprawnych. Spółki prowadzą również stały monitoring odprowadzanych wód dołowych w zakresie ilościowym i jakościowym. W celu dostosowania zrzutu do bieżących przepływów, spółki wykorzystują zbiorniki retencyjne. Przykładem takiego działania jest system retencyjno-dozujący OLZA, do którego podłączona jest część zakładów wydobywczych. Spółki prowadzą intensywne działania ukierunkowane na ograniczenie presji środowiskowej na cieki powierzchniowe, a wśród aktualnie realizowanych inwestycji należy wymienić projekt budowy odsalarni przez KGHM, modernizację systemu Olza przez PGWiR (Grupa JSW), czy budowę zbiorników retencyjno-dozujących przy KWK Knurów-Szczygłowice (JSW SA). W ubiegłym roku PGG S.A. przygotowało zbiornik retencyjny przy KWK Sońnica. Trwają również analizy dotyczące możliwości podjęcia kolejnych działań, do których należy przede wszystkim budowa odsalarni przy zakładach górniczych. Ministerstwo Aktywów Państwowych zwraca jednocześnie uwagę, że odsalarnie są inwestycjami kapitałochłonnymi oraz czasochłonnymi. Dlatego nie bez znaczenia dla podejmowanych działań jest fakt stopniowe ograniczanie wydobycia węgla. W niektórych przypadkach może szybciej dojść do zamknięcia kopalń niż trwa proces wybudowania odsalarni. MAP informuje, że w ostatnim czasie została ogłoszona likwidacja z końcem 2025 r. Kopalni Bobrek-Piekary, a w 2029 r. zaplanowana jest likwidacja Kopalni Sońnica. Likwidacja ww. kopalń poza ograniczeniem zrzutów z samych kopalń, może pozwolić także ograniczyć ilość wody zasolonej zrzuconej przez pompownie SRK S.A., która zabezpieczała w/w kopalnie przed zagrożeniem wodnym. Trwają analizy, które mają wskazać, o ile zmniejszy się zrzut wód zasolonych do zlewni Odry po zlikwidowaniu obu kopalń.

Zapobieganiem zdarzeniom kryzysowym dotyczącym sytuacji na rzece Odrze, w ramach administracji rządowej, zajmuje się kilka Zespołów. Największym pod względem liczby przedstawicieli poszczególnych resortów jest Międzyresortowy Zespół do spraw Przeciwdziałania Sytuacjom Kryzysowym i Zagrożeniom Środowiskom na Rzece Odrze, powołany Zarządzeniem nr 256 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2023 r. w skład

którego wchodzi: Ministerstwo Klimatu i Środowiska (koordynator), Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Przemysłu, Ministerstwo Aktywów Państwowych, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Pozostałymi członkami Zespołu są przedstawiciele: Głównego Konserwatora Przyrody, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP), Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego (IMGW-PIB).

Do najważniejszych zadań tego Zespołu należy:

- 1) bieżące monitorowanie i analiza sytuacji panującej na rzece Odrze na podstawie analizy danych i wyników badań zebranych i opracowanych przez członków Zespołu wynikających z ich właściwości;
- 2) wypracowywanie propozycji działań, rekomendacji oraz rozwiązań, w tym prawnoorganizacyjnych oraz technicznych, mających na celu przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i zagrożeniom środowiskowym na rzece Odrze oraz reagowanie na nie;
- 3) proponowanie podjęcia współpracy z organami administracji rządowej i samorządowej, instytucjami badawczymi i organizacjami pozarządowymi w celu wsparcia realizacji zadań Zespołu.

Ponadto powołane zostały także Zespoły Zarządzania Kryzysowego w MKiŚ i MI, które również podejmują szereg czynności zmierzających do wyeliminowania zagrożeń związanych z rozwojem „złotej algi” na rzece Odrze. We wszystkich ww. Zespołach czynny udział biorą przedstawiciele MI oraz jednostek jemu podległych tj. PGW WP oraz IMGW-PIB.

PGW Wody Polskie prowadzi także:

- 1) monitoring wszystkich sekcji Kanału Gliwickiego pod względem występowania ewentualnych zanieczyszczeń oraz występowania śniętych ryb i padłych zwierząt;
- 2) monitoring na stopniach wodnych w zakresie występowania ewentualnych zanieczyszczeń, występowania śniętych ryb oraz padłych zwierząt;
- 3) monitoring zbiorników wodnych będących w administracji Wód Polskich pod kątem występowania ewentualnych zanieczyszczeń, występowania śniętych ryb oraz padłych zwierząt.

Ponadto PGW Wody Polskie:

- 1) przeprowadza wspólne objazdy Kanału Gliwickiego z pracownikami WIOŚ;
- 2) weryfikuje ilość żywych ryb w poszczególnych sekcjach Kanału Gliwickiego za pomocą profesjonalnej echosondy;
- 3) wykonuje (konsultowane z organami ochrony środowiska) tzw. puste śluzowania, przekładające się na poprawę jakości wody (dotlenienie poprzez ruch mechaniczny) i kondycji ryb w przypadku braku lub małego ruchu jednostek nawigacyjnych;
- 4) uczestniczy w spotkaniach: Międzyresortowego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Sytuacjom Kryzysowym i Zagrożeniom Środowiskowym na Rzece Odrze,

Wojewódzkich Zespołów Zarządzania Kryzysowego oraz Zespołu Zarządzania Kryzysowego w MI, na których jest omawiana bieżąca sytuacja na rzece Odrze;

5) po pozyskaniu informacji o niepokojącym zdarzeniu na ciekach i zbiornikach, uczestniczy w wizji terenowej i współdziała z organami ochrony środowiska i zarządzania kryzysowego pod kątem weryfikacji zasadności zgłoszenia i/lub reakcji.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Przemysław Koperski

Podsekretarz Stanu